

TT 0800444

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Serija evropskih ugovora – br 176

EVROPSKA KONVENCIJA O PREDJELU

Firenca, 20.X.2000.

Preambula

Države članice Savjeta Evrope, potpisnice ove Konvencije,

Imajući u vidu da je cilj Savjeta Evrope postizanje većeg jedinstva među svojim članicama, radi očuvanja i unapređenja ideala i principa koji su njihovo zajedničko nasleđe, i da se taj cilj posebno ostvaruje zaključivanjem sporazuma u ekonomskim i društvenim oblastima;

Brižne da postignu održivi razvoj zasnovan na skladnoj ravnoteži između društvenih potreba, privrede i životne sredine;

Imajući na umu da predio značajno učestvuje u opštem interesu, u oblastima kulture, ekologije, životne sredine, i društva, i da čini resurs koji pogoduje ekonomskoj aktivnosti, a čijom se zaštitom, upravljanjem i prikladnim uređenjem može doprinijeti stvaranju novih radnih mjesta;

Svjesne da predio sudjeluje u stvaranju lokalnih kultura i da predstavlja jedan od osnovnih činilaca evropske kulturne i prirodne baštine, doprinoseći procvatu ljudskih bića i učvršćenju evropskog identiteta;

Prihvatajući da je predio svuda bitan činilac kvaliteta života stanovništva: u gradskim sredinama i na selu, na degradiranim teritorijama kao i na onima visokog kvaliteta, u izuzetnim prostorima kao i u svakodnevnim;

Imajući u vidu da napredak proizvodnih tehnika u poljoprivredi, šumarstvu, industriji, rudarstvu, kao i praksa u oblastima uređenja prostora, urbanizma, transporta, saobraćajnih mreža, turizma i raznovrsnosti, kao i, opštije uzeto, da svjetske ekonomske promjene nastavljaju, u mnogim slučajevima, da ubrzavaju transformaciju predjela;

Težeći da odgovore na želje javnosti da uživa u kvalitetnim predjelima i da ima aktivnu ulogu u njihovoj transformaciji;

Uvjerene da predio čini jedan od osnovnih elemenata lične i društvene dobrobiti, i da njegova zaštita, upravljanje, i uređenje podrazumijevaju prava i odgovornosti za svakoga;

Uzimajući u obzir postojeće pravne tekstove na međunarodnom nivou, u oblastima zaštite i upravljanja prirodnim i kulturnim nasleđem, uređenja prostora, lokalne samouprave i prekogranične saradnje, a posebno Konvenciju o zaštiti divljih vrsta i prirodnog staništa Evrope (Bern, 19. septembar 1979. godine), Konvenciju o zaštiti arhitektonskog nasleđa Evrope (Granada, 3. oktobar 1985. godine), Evropsku konvenciju o zaštiti arheološkog nasleđa (revidirana) (La Valeta, 16. januar 1992. godine), Okvirnu evropsku konvenciju o prekograničnoj saradnji teritorijalnih zajednica ili vlasti (Madrid, 21. maj 1980. godine) i njenih dodatnih protokola, Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi (Strazburg, 15. oktobar 1985.), Konvenciju o biološkoj raznovrsnosti (Rio, 5. jun 1992.), Konvenciju koja se odnosi na zaštitu svjetskog kulturnog i prirodnog nasleđa

(Pariz, 16. novembar 1972.), Konvenciju o dostupnosti informacija, učešću javnosti u procesu odlučivanja i dostupnosti pravosuđa po pitanjima vezanim za životnu sredinu (Arhus, 25. jun 1998);

Uviđajući da kvalitet i raznovrsnost evropskih predjela čine zajedničko bogatstvo i da je u cilju njihove zaštite, upravljanja i uređenja potrebno saradivati;

Želeći da ustanove novi instrument posvećen isključivo zaštiti, upravljanju i uređenju svih evropskih predjela;

Dogovorile su o slijedećem:

I POGLAVLJE – OPŠTE ODREDBE

Član 1 - Definicije

U svrhu ove Konvencije:

- a «Predio» označava jedno područje , onako kako ga opažaju populacije, čije je obilježje rezultat djelovanja prirodnih i / ili ljudskih faktora ili njihovog međudejstva;
- b «Predjeona politika» označava definisanje od strane nadležnih javnih vlasti opštih principa, strategija, i orijentacija koje omogućuju usvajanje posebnih mjera u cilju zaštite, upravljanja i uređenja predjela ;
- c «Ciljni kvalitet predjela» označava, za određeni predio, formulaciju, datu od strane nadležnih javnih vlasti, težnji populacija u pogledu predjeonih karakteristika njihovog životnog okruženja;
- d «Zaštita predjela» označava postupke očuvanja i održavanja značajnih ili karakterističnih obilježja jednog predjela, opravdane vrijednošću nasleđa, koja proizilazi iz njegove prirodne konfiguracije i/ ili ljudske intervencije;
- e «Upravljanje predjelima» označava postupke koji imaju za cilj da, iz perspektive održivog razvoja ,održavaju predio kako bi usmjeravali i harmonizovali transformacije uslovljene društvenim, ekonomskim razvojem kao i procesima u životnoj sredini;
- f «Uređenje predjela» označava postupke posebno naglašenog istraživačkog karaktera čiji je cilj isticanje, restauracija, i stvaranje predjela.

Član 2 - Polje primjene

Sa izuzetkom odredaba iz člana 15, ova Konvencija se primjenjuje na cjelokupnu teritoriju Strana potpisnica i odnosi se na prirodne, seoske, gradske i prigradske oblasti. Ona uključuje kopnene oblasti i vode i morska područja. Ona se odnosi

kako na predjele koji se mogu smatrati izuzetnim, tako i na svakodnevne i degradirane predjele.

Član 3 - Ciljevi

Ova konvencija ima za cilj promociju zaštite, upravljanja, i uređenja predjela, i organizovanje evropske saradnje u ovoj oblasti .

II POGLAVLJE – MJERE NA DRŽAVNOM NIVOU

Član 4 - Podjela nadležnosti

Svaka strana potpisnica primjenjuje ovu Konvenciju, posebno njene članove 5 i 6 , prema sopstvenoj raspodeli nadležnosti, u skladu sa svojim ustavnim principima i svojom administrativnom organizacijom, poštujući princip supsidijarnosti a u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi. Ne odstupajući od odredaba ove Konvencije svaka strana potpisnica sprovodi ovu Konvenciju u skladu sa sopstvenim politikama.

Član 5 - Opšte mjere

Svaka strana potpisnica se obavezuje:

- a da će pravno priznati predio kao suštinski činilac životnog okruženja stanovništva, kao izraz raznovrsnosti njegovog kulturnog i prirodnog naslijeđa, i temelj njegovog identiteta;
- b da će odrediti i sprovesti u djelo predjeone politike sa ciljem zaštite, upravljanja i uređenja predjela usvajanjem posebnih mjera utvrđenih članom 6;
- c da će uspostaviti procedure učešća javnosti, lokalnih i regionalnih vlasti, i drugih zainteresovanih učesnika na koje se odnosi određivanje i sprovođenje predjeonih politika navedenih u gornjem stavu b;
- d da će integrisati predio u politike prostornog i urbanističkog uređenja, i u kulturne, poljoprivredne, društvene , ekonomske i politike životne sredine, kao i u sve ostale politike koje bi mogle da imaju posredan ili neposredan utjecaj na predio;

Član 6 - Posebne mjere

A *Podizanje svijesti*

Svaka strana potpisnica se obavezuje da će raditi na podizanju svijesti građanskog društva, privatnih organizacija, i javnih vlasti o vrijednosti predjela, njihovoj ulozi i njihovoj promjeni;

B *Obuka i obrazovanje*

Svaka strana potpisnica se obavezuje da će unapređivati:

- a obuku stručnjaka za poznavanje i intervencije na predjelu;
- b multidisciplinarnе programe obuke o politici, zaštiti, upravljanju i uređenju predjela, namijenjene profesionalcima privatnog i javnog sektora i zainteresovanim udruženjima;

c školske i unuversitetske obrazovne programe koji se bave u odgovarajućim oblastima vrijednostima vezanim za predio i pitanjima koja se odnose na njegovu zaštitu, upravljanje i uređenje.

C Identifikacija i procjena

- 1 Uz aktivno učešće zainteresovanih strana u skladu sa članom 5 c i u cilju boljeg poznavanja svojih predjela svaka strana potpisnica se obavezuje da će:
 - a
 - i identifikovati sopstvene predjele, na cjelini svoje teritorije;
 - ii analizirati njihove karakteristike kao i dinamičke procese i pritiske usled kojih se mijenjaju;
 - iii pratiti njihove promjene;
 - b da će izvršiti procjenu identifikovanih predjela uzimajući u obzir posebne vrijednosti koje im pridaju zainteresovane strane i stanovništvo;
- 2 Postupci identifikacije i procjene će biti usmjeravani razmjenom iskustava i metodologija, organizovanom između strana potpisnica na evropskom nivou u skladu sa članom 8.

D Ciljevi u odnosu na kvalitet predjela

Svaka strana se obavezuje da će utvrditi ciljeve u odnosu na kvalitet predjela za identifikovane i procjenjene predjele, nakon javne konsultacije u skladu sa članom 5.c.

E Sprovođenje

U cilju sprovođenja politika predjela, svaka strana se obavezuje da će uvesti interventne mjere u vezi sa zaštitom, upravljanjem i / ili uređenjem predjela.

III POGLAVLJE – EVROPSKA SARADNJA

Član 7 - Međunarodne politike i programi

Strane potpisnice se obavezuju da će saradivati prilikom uključivanja predjeone dimenzije u međunarodne politike i programe i da će preporučivati, kada se ukaže prilika, da se razmatranja o predjelima u njih ugrade.

Član 8 - Uzajamna pomoć i razmjena informacija

Strane potpisnice se obavezuju na saradnju kako bi ojačale efikasnost mjera preduzetih u skladu sa članovima ove Konvencije, a posebno:

- a da će pružati uzajamnu tehničku i naučnu pomoć sakupljanjem i razmjenom iskustava i istraživačkih radova u pitanjima koja se odnose na predjele;
- b da će pomagati razmjenu stručnjaka za predjele, posebno u cilju obuke i informisanja;
- c da će razmjenjivati informacije o svim pitanjima sadržanim u ovoj Konvenciji.

Član 9 - Prekogranični predjeli

Strane potpisnice se obavezuju da će potsticati prekograničnu saradnju na lokalnom i regionalnom nivou i da će, po potrebi, izrađivati i primjenjivati zajedničke programe koji ističu važnost predjela.

Član 10 - Praćenje sprovođenja Konvencije

- 1 Postojeći nadležni Komiteti eksperata, ustanovljeni u skladu sa članom 17 Statuta Savjeta Evrope, su zaduženi od strane Komiteta ministara za praćenje sprovođenja ove Konvencije.
- 2 Poslije svakog od sastanaka Komiteta eksperata, Generalni sekretar Savjeta Evrope dostavlja izvještaj o obavljenom poslu i primjeni Konvencije.
- 3 Komiteti eksperata predlažu Komitetu ministara kriterijume za dodjelu i pravilnik Nagrade za predio Savjeta Evrope.

Član 11 - Nagrada za predio Savjeta Evrope

- 1 Nagrada za predio Savjeta Evrope može biti dodjeljena onim lokalnim i regionalnim zajednicama i njihovim grupacijama koje su, kao Strane potpisnice ove Konvencije, u okviru politike predjela, sprovele politiku i mjere zaštite, upravljanja i / ili održivog uredjenja svojih predjela, pokazujući trajnu efikasnost i postavši na taj način primjer drugim evropskim teritorijalnim zajednicama. Ovo odlikovanje se takodje može dodjeliti nevladinim organizacijama koje su na posebno značajan način doprinijele zaštiti, upravljanju ili uređenju predjela.
- 2 Kandidature za Nagradu za predio Savjeta Evrope podnose Strane potpisnice Komitetima eksperata pomenutim u članu 10. Prekogranične lokalne i regionalne zajednice kao i grupacije zainteresovanih lokalnih i regionalnih zajednica mogu biti kandidati, pod uslovom da zajedno upravljaju predjelom o kojem je riječ.
- 3 Na prijedlog Komiteta eksperata pomenutih u članu 10 Komitet ministara određuje i objavljuje kriterijume za dodjelu Nagrade za predio Savjeta Evrope, usvaja njen pravilnik i dodjeljuje nagradu.

- 4 Dodjela Nagrade za predio Savjeta Evrope treba da podstakne Subjekte koji su njeni nosioci da se staraju o zaštiti, upravljanju i/ili održivom uređenju predjela o kojima je rječ.

IV POGLAVLJE – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 12 - Odnos prema drugim propisima

Odredbe ove Konvencije ne povređuju djelovanje strožijih propisa u oblasti zaštite, upravljanja i uređenja predjela koji su sadržani u drugim obavezujućim nacionalnim ili međunarodnim propisima koji su ili će stupiti na snagu .

Član 13 - Potpisivanje, ratifikacija i stupanje na snagu

- 1 Ova Konvencija je otvorena za potpisivnje od strane država članica Savjeta Evrope. Ona podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobravanju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja se deponuju kod Generalnog sekretara Savjeta Evrope.
- 2 Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma kada deset država članica Savjeta Evrope budu izrazile svoju saglasnost da se obavežu ovom Konvencijom u skladu sa odredbama prethodnog stava.
- 3 Za svakog potpisnika koji bude naknadno izrazio saglasnost da se obaveže ovom Konvencijom, ona će stupiti na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja.

Član 14 - Pristupanje

- 1 Po stupanju na snagu ove Konvencije, Komitet ministara Savjeta Evrope može da pozove Evropsku zajednicu i svaku evropsku državu koja nije članica Savjeta Evrope da pristupi ovoj Konvenciji na osnovu odluke donijete od strane većine predviđene članom 20 d Statuta Savjeta Evrope, i jednoglasne odluke onih zemalja potpisnica koje imaju pravo da zasjedaju u Komitetu ministara.
- 2 Za svaku državu koja pristupa Konvenciji ili za Evropsku zajednicu u slučaju pristupanja, ova Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma deponovanja instrumenata pristupanja kod Generalnog sekretara Savjeta Evrope.

Član 15 - Teritorijalna primjena

- 1 Svaka država ili Evropska zajednica mogu, u trenutku potpisivanja ili u trenutku deponovanja svojih instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja, da naznače područje ili područja na koja će se ova Konvencija primjenjivati.

- 2 Svaka strana potpisnica može, naknadno u svakom trenutku , izjavom upućenom Generalnom sekretaru Savjeta Evrope , da proširi primjenu ove Konvencije na svako drugo područje naznačeno u izjavi. Konvencija će stupiti na snagu u odnosu na to područje prvoga dana mjeseca koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma prijema izjave od strane Generalnog sekretara Savjeta Evrope.
- 3 Svaka izjava data u skladu sa dva prethodna stava može biti povučena u odnosu na svako naznačeno područje u izjavi, saopštenjem upućenim Generalnom sekretaru Savjeta Evrope. Povlačenje postaje djelotvorno prvoga dana mjeseca koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma prijema saopštenja od strane Generalnog sekretara.

Član 16 - Otkazivanje

- 1 Svaka strana potpisnica može, u svakom trenutku, da otkáže pristup ovoj Konvenciji upućivanjem saopštenja Generalnom sekretaru Savjeta Evrope.
- 2 Otkazivanje stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma prijema saopštenja od strane Generalnog sekretara Savjeta Evrope.

Član 17 - Amandmani

- 1 Svaka strana potpisnica ili Komiteti eksperata pomenuti u članu 10 mogu da predlažu amandmane na ovu Konvenciju.
- 2 Svaki prijedlog amandmana se saopštava Generalnom sekretaru Savjeta Evrope koji ga prenosi državama članicama Savjeta Evrope, ostalim potpisnicima kao i svakoj evropskoj državi ne članici, koja je bila pozvana da pristupi ovoj Konvenciji u skladu sa odredbama člana 14.
- 3 Svaki prijedlog amandmana se razmatra u Komitetima eksperata, pomenutim u članu 10, koji podnose tekst usvojen od tročetvrtinske većine predstavnika strana potpisnica Komitetu ministara na usvajanje. Po njegovom usvajanju u Komitetu ministara većinom glasova koja je predviđena u članu 20 d Statuta Savjeta Evrope i jednoglasnom odlukom predstavnika država potpisnica koje su ovlašćene da zasjedaju u Komitetu ministara, tekst se prosljeđuje Stranama potpisnicama na usvajanje.
- 4 Svaki amandman stupa na snagu, u odnosu na Strane potpisnice koje su ga prihvatile, prvoga dana mjeseca koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma kada tri Strane potpisnice članice Savjeta Evrope budu obavijestile generalnog sekretara da su ga usvojile. Za svaku drugu Stranu potpisnicu koja će ga naknadno usvojiti, amandman će stupiti na snagu prvoga dana u mjesecu koji slijedi istek perioda od tri mjeseca od datuma na koji pomenuta strana bude obavjestila Generalnog sekretara o svom prihvatanju.

Član 18 - OBAVIJESTAVANJE

Generalni sekretar Savjeta Evrope će obaviještavati države članice Savjeta Evrope, svaku državu ili Evropsku zajednicu, koje su pristupile ovoj Konvenciji o:

- a svakom potpisu ;
- b deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja ;
- c svakom datumu stupanja na snagu ove Konvencije u skladu sa članovima 13, 14, i 15;
- d svakoj izjavi datoj u skladu sa članom 15;
- e svakom otkazivanju u skladu sa članom 16;
- f svakom prijedlogu amandmana, kao i o svakom usvojenom amandmanu u skladu sa članom 17 i datumu kada taj amandman stupa na snagu;
- g bilo kom drugom aktu, obavještenju, informaciji, ili saopštenju u vezi sa ovom Konvencijom.

Potvrđujući ovo, dole potpisani, propisno za to ovlašćeni, su potpisali ovu Konvenciju.

Napisano u Firenci, 20. oktobra 2000. godine , na francuskom i engleskom, gdje su oba teksta jednako verodostojna, u jednom jedinom primjerku koji će biti deponovan u arhiv Savjeta Evrope . Generalni sekretar Savjeta Evrope dostaviće overene kopije svakoj od država članica Savjeta Evrope kao i svakoj državi ili Evropskoj zajednici koje su pozvane da pristupe ovoj Konvenciji.